

Αρχική σελίδα>Τα δικαιώματά σας>Θύματα αξιόποινων πράξεων>Αποζημίωση>Αξίωση αποζημίωσης από τον δράστη Αξίωση αποζημίωσης από τον δράστη

Αυστρία

Δεν υπάρχει ειδικό έντυπο για τη δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής· η δήλωση αυτή μπορεί να γίνει άτυπα. Στα υφιστάμενα έντυπα πρακτικών για την εξέταση μαρτύρων ερωτάται αν το πρόσωπο επιθυμεί να συμμετάσχει στην ποινική δίκη ως πολιτικώς ενάγων/-ουσα. Ως δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής αρκεί η καταφατική απάντηση και η συνοπτική αιτιολόγησή της.

Πώς μπορώ να αξιώσω αποζημίωση ή άλλη έννομη προστασία/ικανοποίηση από τον/την δράστη/-στρια στο πλαίσιο δίκης (ποινικής διαδικασίας) και σε ποιον θα πρέπει να απευθύνω τη σχετική αξίωσή μου;

Το θύμα εγκληματικής πράξης έχει το δικαίωμα να αξιώσει αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από την εγκληματική πράξη ή αποζημίωση για τη βλάβη των προστατευόμενων από το ποινικό δίκαιο έννομων αγαθών του. Προκειμένου να ασκήσει την αξίωσή του, το θύμα μπορεί να δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής στην ποινική δίκη. Με την εν λόγω δήλωση («δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής») το θύμα καθίσταται πολιτικώς ενάγων/-ουσα στην ποινική δίκη. Αν η εισαγγελική αρχή παραιτηθεί από τη δίωξη σε μεταγενέστερο στάδιο, ο/η πολιτικώς ενάγων/-ουσα μπορεί να συνεχίσει τη δίκη μέσω επικουρικής δίωξης.

Ανάλογα με τη στάση της δίκης, η παράσταση πολιτικής αγωγής μπορεί να δηλωθεί στη δικαστική αστυνομία, στην εισαγγελική αρχή ή στο δικαστήριο άτυπα, τόσο προφορικά όσο και γραπτά (**άρθρο 67 παράγραφος 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**).

Εναλλακτικά, τα θύματα μπορούν να ασκήσουν τις αξιώσεις τους στο πλαίσιο πολιτικής δίκης.

Σε ποιο στάδιο της ποινικής διαδικασίας θα πρέπει να εγείρω την αξίωσή μου;

Η παράσταση πολιτικής αγωγής μπορεί να δηλωθεί μέχρι το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας στο ακροατήριο. Η παράσταση πολιτικής αγωγής έχει νόημα να δηλωθεί ήδη από αρχικό στάδιο της διαδικασίας, δεδομένου ότι ορισμένα δικαιώματα συμμετοχής και σύμπραξης πέραν των δικαιωμάτων του θύματος συνδέονται με αυτήν (π.χ. δικαίωμα αίτησης διεξαγωγής απόδειξης, δικαίωμα κλήσης στο ακροατήριο).

Τι μπορώ να ζητήσω με την αξίωσή μου και πώς πρέπει να την παρουσιάσω (να δηλώσω ένα συνολικό ποσό και/ή να προσδιορίσω τις επιμέρους ζημιές, τα διαφυγόντα κέρδη και τους τόκους);

Στη δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής πρέπει να αιτιολογούνται οι ασκούμενες αξιώσεις. Η αξίωση πρέπει να αποτιμηθεί με ακρίβεια μέχρι το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας στο ακροατήριο. Μπορεί, επίσης, να διεκδικείται αποζημίωση μόνο για μέρος της ζημίας.

Προβλέπεται συγκεκριμένο έντυπο για τις αξιώσεις αυτές;

Δεν υπάρχει ειδικό έντυπο για τη δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής η δήλωση αυτή μπορεί να γίνει άτυπα. Στα υφιστάμενα έντυπα πρακτικών για την εξέταση μαρτύρων ερωτάται αν το πρόσωπο επιθυμεί να συμμετάσχει στην ποινική δίκη ως πολιτικώς ενάγων/-ουσα. Ως δήλωση παράστασης πολιτικής αγωγής αρκεί η καταφατική απάντηση και η συνοπτική αιτιολόγησή της.

Τι είδους αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να υποβάλω για τη θεμελίωση της αξίωσής μου;

Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να δηλώνονται ή να προσκομίζονται το αργότερο κατά τη συζήτηση, αλλά κατά προτίμηση ήδη κατά την υποβολή της έγκλησης ή κατά την εξέταση από τη δικαστική αστυνομία. Τέτοια είναι για παράδειγμα:

φωτογραφίες,
ιατρικές γνωματεύσεις,
τιμολόγια,
προϋπολογισμοί εξόδων κ.λπ.

Προβλέπεται η καταβολή δικαστικών τελών ή άλλων εξόδων σε σχέση με την αξίωση μου;

Καταρχήν, κατά την ποινική διαδικασία δεν προκύπτουν έξοδα για τον/την πολιτικώς ενάγοντα/-ουσα (με εξαίρεση τυχόν έξοδα για εκπροσώπηση της επιλογής του). Αυτό δεν ισχύει μόνον αν ο/η πολιτικώς ενάγων/-ουσα προκάλεσε την κίνηση της ποινικής διαδικασίας με εν γνώσει του/της ψευδή έγκληση ή, στην περίπτωση επικουρικής δίωξης, αν αθωωθεί ο/η κατηγορούμενος/-η.

Μπορώ να λάβω δωρεάν νομική συνδρομή πριν και/ή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας; Μπορώ να λάβω τέτοια συνδρομή αν δεν κατοικώ στη χώρα στην οποία διεξάγεται η δίκη;

Στο πλαίσιο της ποινικής δίκης, ο πολιτικώς ενάγων δεν έχει υποχρέωση παράστασης με συνήγορο. Ορισμένα θύματα, ιδίως εκείνα τα οποία, ως αποτέλεσμα της εγκληματικής πράξης, εκτέθηκαν σε βία ή επικίνδυνη απειλή ή των οποίων θα μπορούσε να προσβληθεί η γενετήσια ακεραιότητα και το δικαίωμα γενετήσιου αυτοπροσδιορισμού, δικαιούνται να ζητήσουν παράσταση με συνήγορο (νομικές συμβουλές και εκπροσώπηση από δικηγόρο), εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται για τη διασφάλιση των δικονομικών τους δικαιωμάτων, αφού ληφθεί όσο το δυνατόν περισσότερο υπόψη η προσωπική ζημία που υπέστησαν (άρθρο 66 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). Αυτή η παράσταση με συνήγορο είναι δωρεάν για τα θύματα.

Σε περίπτωση απορίας μπορούν και άλλα θύματα να αιτηθούν τον διορισμό συνηγόρου στο πλαίσιο της νομικής συνδρομής, εφόσον αυτό απαιτείται προς το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης και ιδίως προς πραγμάτωση των αξιώσεων προκειμένου να αποφευχθεί επακόλουθη πολιτική δίκη (άρθρο 67 παράγραφος 7 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Αυτό ισχύει, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας που κινήθηκε στην Αυστρία, και για άτομα που διαμένουν στο εξωτερικό, καθώς και για άτομα που δεν έχουν την αυστριακή ιθαγένεια.

Σε ποιες περιπτώσεις το ποινικό δικαστήριο θα απέρριπτε ή θα αρνούνταν να αποφανθεί επί της αξίωσής μου κατά του/της δράστη/-στριας;

Η πολιτική αγωγή απορρίπτεται όταν είναι προδήλως αβάσιμη ή έχει ασκηθεί εκπρόθεσμα ή όταν το ποσό της αποζημίωσης ή της αποκατάστασης αποτιμήθηκε εκπρόθεσμα (άρθρο 67 παράγραφος 4 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). Την απόρριψη της δήλωσης παράστασης πολιτικής αγωγής αποφασίζει μέχρι την απαγγελία της κατηγορίας η εισαγγελία, ενώ μετά από αυτήν το δικαστήριο (άρθρο 67 παράγραφος 5 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Αν η διαδικασία στο ακροατήριο περατωθεί με την έκδοση απόφασης, το δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί και επί των αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου που ασκήθηκαν. Σε περίπτωση αθώωσης του/της κατηγορουμένου/-ης, οι αξιώσεις του/της πολιτικώς ενάγοντα/-ουσας πρέπει να παραπεμφθούν στα πολιτικά δικαστήρια, καθώς, στην περίπτωση αυτή, αποκλείεται η επιδίκαση αποζημίωσης στον/στην πολιτικώς ενάγοντα/-ουσα. Σε περίπτωση καταδίκης του/της κατηγορουμένου/-ης μπορεί είτε i) να επιδικαστεί (εν όλω ή εν μέρει) η ασκηθείσα αξίωση είτε ii) να παραπεμφθεί η αξίωση στα πολιτικά δικαστήρια.

Παραπομπή στα πολιτικά δικαστήρια παρά την καταδίκη του/της κατηγορουμένου/-ης γίνεται, όταν (και στον βαθμό που) οι αξιώσεις ιδιωτικού δικαίου αποδεικνύονται αβάσιμες, παρά την πλήρη εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών που αποτελούν τη βάση της απόφασης, ή όταν τα πορίσματα της ποινικής διαδικασίας δεν αποτελούν επαρκή βάση για την έστω και εν μέρει κρίση επί της αξίωσης ιδιωτικού δικαίου, εκτός εάν τα αναγκαία πραγματικά

περιστατικά που αποτελούν τη βάση της απόφασης μπορούν να εξακριβωθούν μέσω αποδεικτικής διαδικασίας η οποία δεν καθυστερεί σημαντικά την απόφαση επί της ενοχής και επί της ποινής.

Δεν επιτρέπεται η απόρριψη των αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας ο/η πολιτικώς ενάγων/-ουσα, δηλαδή, διατηρεί το δικαίωμα να ασκήσει τις αξιώσεις του/της ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

Μπορώ να ασκήσω ένδικα μέσα κατά μιας τέτοιας απόφασης ή να επιδιώξω άλλα μέσα έννομης προστασίας/ικανοποίησης;

Κατά της απόρριψης της πολιτικής αγωγής από την εισαγγελία μπορούν να ασκηθούν αντιρρήσεις για προσβολή δικαιώματος (άρθρο 106 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας), κατά της απόρριψής της από το δικαστήριο μπορεί να ασκηθεί προσφυγή (άρθρο 87 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). Ο/Η πολιτικώς ενάγων/-ουσα μπορεί να ασκήσει (αποκλειστικά) προσφυγή ακύρωσης ή έφεση λόγω ακυρότητας κατά της παραπομπής στα πολιτικά δικαστήρια λόγω αθώωσης του/της κατηγορουμένου/-ης, ενώ σε περίπτωση παραπομπής στα πολιτικά δικαστήρια παρά την καταδίκη του/της κατηγορουμένου/-ης μπορεί να ασκήσει έφεση λόγω των αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου.

Εκτός της ποινικής διαδικασίας, υπάρχει πάντα διαθέσιμη η δυνατότητα πραγμάτωσης των αξιώσεων ιδιωτικού δικαίου ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

Αν το δικαστήριο μου επιδικάσει αποζημίωση, πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι η απόφαση θα εκτελεστεί κατά του/της δράστη/-στριας και τι βοήθεια μπορώ να λάβω για να το διασφαλίσω αυτό;

Σύμφωνα με το άρθρο 1 σημείο 1 του κώδικα περί αναγκαστικής εκτέλεσης (Exekutionsordnung — «ΕΟ»), οι τελεσίδικες αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων αποτελούν εκτελεστούς τίτλους υπό την έννοια του κώδικα περί αναγκαστικής εκτέλεσης ως προς τις ιδιωτικού δικαίου αξιώσεις. Κάθε εκτελεστική διαδικασία προϋποθέτει έγκυρο εκτελεστό τίτλο. Η αίτηση εκτέλεσης πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο περιφερειακό δικαστήριο (Bezirksgericht), το οποίο, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις, εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνει την εκτέλεση. Με αίτηση του/της δικαιούχου της αξίωσης διενεργούνται πράξεις εκτέλεσης, π.χ. εκποίηση κινητών πραγμάτων, καταβολή χρηματικών απαιτήσεων στον/στην επισπεύδοντα/-ουσα δανειστή/-στρια ή έκθεση ακινήτων σε αναγκαστικό πλειστηριασμό.

Το αυστριακό Υπουργείο Δικαιοσύνης θέτει στη διάθεση του κοινού έντυπα για την εκτελεστική διαδικασία μέσω του ακόλουθου συνδέσμου:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Μετά την έγκριση της εκτέλεσης, η εκτελεστική διαδικασία διευθύνεται κατ' αρχήν αυτεπαγγέλτως, από δικαστή ή δικαστικό υπάλληλο. Οι πράξεις εκτέλεσης διενεργούνται από δικαστικούς/-ές επιμελητές/-τριες οι οποίοι/-ες είναι υπάλληλοι του αυστριακού Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ο/Η δανειστής/-στρια καλείται να υποβάλει περαιτέρω αιτήσεις μόνο όταν χωρίς αυτές δεν είναι δυνατή η συνέχιση της διαδικασίας από το δικαστήριο ή τον/την δικαστικό/-ή επιμελητή/-τρια ή όταν οι υπηρεσιακές πράξεις συνδέονται με δαπάνες.

Η εκτέλεση διαρκεί κατά κανόνα έως ότου ολοκληρωθεί επιτυχώς ή παύσει, επειδή ο/η οφειλέτης/-τρια κατέβαλε στον/στην δανειστή/-στρια το χρέος του κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/12/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.